

ВИКОРИСТАННЯ ГЛОБАЛЬНОГО ІНДЕКСУ ІННОВАЦІЙ ЩОДО ОЦІНКИ ГОТОВНОСТІ КРАЇНИ ДО ДОСЯГНЕННЯ СТАНУ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ

Подлужна Н. О., к.е.н., доц., ДВНЗ «Донецький національний технічний
університет» (м. Покровськ)

На сучасному етапі розвитку економіки інновації є вирішальним фактором зростання добробуту країни, підвищення її конкурентоспроможності здатності на міжнародному ринку та основою формування економіки знань. Складність інноваційного виробництва, високий ступінь невизначеності і ризикованості істотно ускладнюють розвиток інноваційного бізнесу. У Доповіді 2016 р. «Глобальний інноваційний індекс» визначено, що глобальні інновації є безпрограшною пропозицією, що полегшує вдосконалення процесу розробки політики для країни. Тому пропонується додатково враховувати глобальний інноваційний індекс (ГІІ) при оцінці економіки знань (ЕЗ), що потребує зробити сегментування його значень з визначенням відповідного стану ЕЗ.

Традиційно країни розподіляють на три сегмента в залежності від розміру ВВП на душу населення. В рамках ГІІ аналітики розподілили країни на три сегменти в залежності від розміру ВВП на душу населення:

1. Країни-лідери з високим рівнем доходів. Вони успішно побудували інноваційні екосистеми, в яких інвестиції в людський капітал процвітають в родючої і стабільної інноваційній інфраструктурі, що створює сприятливі умови для підвищення рівня знань, вдосконалення технологій і розвитку творчості. Межа відповідає значенню 46,5 (31 місце в рейтингу).

2. Успішні країни або країни-новатори-учні із середнім і низьким рівнем доходу. Вони демонструють зростання інноваційних досягнень в результаті вдосконалення інституційної структури, підвищення кваліфікації робочої сили,

поліпшення інноваційної інфраструктури, глибокої інтеграції з глобальними фінансовими та іншими ринками і розвитку ділової спільноти, навіть якщо прогрес в цих вимірах не є рівномірним по всіх сегментах в даній країні (межа від 32 місця в рейтингу до 96 , значення ГП = 28,9 , що відповідає Кенії та ГП=25,7, що відповідає 115 місту у рейтингу).

3. Країни-аутсайдери або «відстаючі» країни. Вони відрізняються слабкістю своїх інноваційних систем. У цій групі можна зустріти країни як з високим, так і з середнім рівнем доходу. Кінцевою межею ГП є 16,8, що відповідає рейтингу 141, яку посідає Судан. Україна знаходиться ближче до центру в сегменті «процвітаючих» ефективних інноваторів поряд з В'єтнамом, Індією, Філіппінами, Вірменією і Марокко.

Якщо взяти в основу визначення меж рівнів ГП з метою оцінки приближення країни до стану ЕЗ, то не буде виявлено чітких інтервалів коливань показника. Наприклад, країна з середнім показником ВВП на душу населення може потрапити до списку країн, які лідирують у інноваційному розвитку. Так, Китай став першою країною із середнім рівнем доходу, що увійшла в число 25 провідних країн-новаторів в світі, і таким чином, приєдналася до групи високорозвинених держав, які незмінно очолюють рейтинг ГП. Тому пропонується верхньою межею ГП вважати значення 50,57, що відповідає 25 місту у загальному рейтингу, яке займає Китай. Ці «країни-чемпіони» неоднократно займали лідируючі позиції в рейтингу.

Середньою межею ГП для експрес-діагностики досягнення країною стану економіки знань запропоновано значення 33,61 (Індія), що відповідає 66 місту у загальному рейтингу. Індія відноситься до десятки лідерів глобальної інноваційної ефективності та демонструють зростання інноваційних досягнень в результаті вдосконалення інституційної структури, підвищення кваліфікації робочої сили, поліпшення інноваційної інфраструктури, глибокої інтеграції з глобальними фінансовими та іншими ринками і розвитку ділової спільноти, хоча прогрес в цих вимірах не є рівномірним по всім сегментам у країні.